

החברותא

החברותא בטאון פנימי לחברים גליון מס 530 בס"ד ערש"ק פר' קדושים (פסוקי) כ"ז ניסן תשע"ז

פצוצים יקרים

דבר אל כל עדת בני ישראל וגו' קדושים תהיו (יט, ב) פרש"י מלמד שנאמרה פרשה זו בהקהל, איתא באבות (פ"א מ"א) כל כנסיה שהיא לשם שמים סופה להתקיים שעל ידי האסיפה היא דבר של קיימא ועי"ז שורה הקדושה על בני ישראל שאמרו ביחד נעשה ונשמע, זהו כל עדת בני ישראל וזהו קדושים תהיו.

(חדושי הרי"ם)

דבר אל כל עדת בני ישראל קדושים תהיו (יט, ב) פרש"י מלמד שנאמרה פרשה זו בהקהל, שצריך אדם לאסוף את כל הרמ"ח אברים בעת התפילה כמאמר דוד המלך ע"ה כל עצמותי תאמרנה ה'.

(רבי שמואל שמריה מאוסטרובצא)

דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אליהם קדושים תהיו (יט, ב) פרש"י מלמד שנאמרה פרשה זו בהקהל וכו', עוד שם קדושים תהיו פרושים שכל מקום שאתה מוצא גדר ערוה אתה מוצא קדושה, היינו שלא תאמר שמצות קדושים תהיו לא שייך אלא ביחודי סגולה אלא שגם מצוה זו נאמרה לכל ישראל בהקהל, וכי תאמר איך תשיג ידי איש המוני להתנהג בקדושה וטהרה? על זה פירש כל מקום שאתה מוצא ערוה אתה מוצא קדושה, כך שכל אחד ואחד יתנהג בקדושה כפי כחו ויכלתו איש איש כפי מדרגתו כי אינו תלוי במושכלות אלא במעשים.

דבר אל כל עדת בני ישראל קדושים תהיו (יט, ב) פרש"י מלמד שנאמרה פרשה זו בהקהל, התורה צותה לכל ישראל שיהיו כולם קדושים ואף שלכאורה נראה לדבר בלתי אפשרי אך פרשה זו נאמרה בהקהל, היינו שיהיו ביניהם אהבה אחוה ורעות, וכל אחד יבטל עצמו להכלל ולהגדולים. וכאשר יש להם חבור הקמן בהגדול יכולים להיות כולם קדושים, רק שכל אחד ואחד ירצה בכל לבו ונפשו להיות קדוש וכו'.

(חדושי הרי"ם)

קדושים תהיו וגו' כי קדוש אני וגו', היו פרושים מהערייות מהרהורי עבירה שאדוקים המה עם האדם, משום כך צריך להתאמץ ביותר ולפרוש לגמרי מהן. כי קדוש אני אם אתה מקדש עצמך מעט מהתעוררות עצמית להיות מובדל ממחשבות זרות ורעות, אני מקדש אתכם הרבה ממרום וכו'. (מרפא לנפש)

קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלקיכם (יט, ב) איתא בויק"ר (כד, ט) יכול כמוני ת"ל כי קדוש אני קדושתו למעלה מקדושתכם. וצ"ב וכי תעלה על דעתך שיכול אדם להתקדש בקדושתו של הקב"ה? אלא שהכוונה בצורך האדם להתקדש מתוך חיי החומר שלו שכוונתו ותשוקתו יהיה לעשות נחת רוח לבוית"ש ואז יעלה את החומר עצמו למעלה ראש ויתעלה בהם.

קדושים תהיו וגו' כי קדוש אני ה' אלקיכם (יט, ב) פרש"י הוו פרושים מן הערייות ומן העבירה, איתא בפסיקתא וכן מובא בגמרא (חולין צא) שתפלת ישראל קודמת לשירת המלאכים, כדאיתא בטו"ז (סימן תרכ"ב) שביהכ"פ ישראל דומין למלאכים, וחז"ל צוו לקרא פרשת הערייות להראות שישאל ראוין להיות יותר גדולים במעלה ממלאכים, וזהו קדושים תהיו. הקב"ה בחר בכם שקדושתכם גדולה כי קדוש אני כלומר כי אתם עובדים בוראכם גם עם היצר הרע לעשות רצונו יתב"ש.

קדושים תהיו (יט, ב) פרש"י היו פרושים וכו' שצריך אדם קודם התפלה להפריד אוכל מתוך הפסולת בתשובה ובהכנעה וכו' ומפריד הסיגים ממנו ע"י רוח נשברה ועי"ז כביכול השי"ת ג"כ יהיה פרוש שלא יתן שפע וחיים לסמ"א רק לכנסת ישראל כתפלת משה רבינו ע"ה ונפלינו אנו ועמך כי קדוש אני...

(רבי שמואל שמריה מאוסטרובצא)

ואהבת לרעך כמוך (יט, יח) רצה לומר כמוהו כמוך שניכם כנפש אחת והחלוקה לאברים אברים.

(ערוך השלחן)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

530
2

האשק שיחת הרא"ש ז"ע"א פרשת וישלח תשל"ב נכתב ע"י א.א.

מזה שהרגלים הולכות, והעיניים רואות, והפה מדבר, והגוף פועל עוד באותו רגע שהוא רצה להמית את עצמו, מזה הבינו שה' הוא החיות שלהם. ומיד התעוררו וצעקו "אלהי זעקו ונמלטו בד' בטחו ולא בושו". ובזה הם הצילו את עצמם. וזה השכיח אצלם את הייאוש. גם אצל הצדיק אמת יש בחינה כזו, כמו שאנו רואים שחז"ל אמרו אצל דוד המלך ע"ה שכמעט בא לכפירה. אך הוא כאשר הוא הגיע לשיא החושך ולא היה לו במה להתחזק, רק באמונה פשוטה, בתוהו ובוהו של הבריאה, מיד ויתחזק דוד בה' אלוהיו. לכן וכל אחד חייב ללכת בדרכיהם ולעבוד כמותם, הגדול לפי גדלו והקטן לפי קטנו, ואם אנו נעבוד כך ולא נשבר הם ידריכו אותנו ויעזרו לנו.

אך צריך לדעת שדרך זה היא מאד קשה, ואי אפשר ללכת בה לבד. כאשר האדם יחידי הוא לא יוכל להאחז בסיבות שה' שולח לו. גם דוד המלך היה לו את אהבת דוד ויהונתן. כל אחד צריך חבר אמיתי, ואם אין לו חבר הוא יפול. אך כאשר אם יש לו חבר הם מעוררים זה את זה להסיח את לבו במה שלוחץ לו בחטא שחטא. כל אחד חוטא, אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא, כי לאדם אין במה להאחז והוא צריך ליפול. אך לאו דוקא נפילה בפועל, גם כאשר הוא לא נפל בפועל הוא בעצם נופל, רק ה' סומך אותו שלא יפול, כמו שכתוב "סומך ה' לכל הנופלים", יש מציאות שמונעת אותו מליפול, ותמיד הוא בבחינת סומך נופלים. ומזה גופא - מה שאינו נופל -

זה מה שהאבות למדו אותנו. וכשאנו נלך בדרך הזו הם ילכו אתנו. תמיד אנו מבקשים שזכותם יגן עלינו, מה הפירוש "זכותם"? במה הם מגינים עלינו? ואיפה נמצא אותם שיגנו עלינו? אכן, כאשר אנו נלך בדרכים שלהם, בדרכים שהם למדו אותנו, כל אחד לפי מדרגתו, הגדול לפי גדלו והקטן לפי קטנו, אז הם יוכלו לעזור לנו ללכת בדרך הזו. באופן אחר אין הם יכולים לעזור לנו. אסור לנו לסמוך עליהם, כי אם אנו סומכים עליהם ומבקשים שהזכות שלהם תעמוד לנו לא נעבוד, רק נבקש זכותם יגן עלינו, אבל אז הזכות שלהם לא יכולה לעזור. רק כאשר האדם הולך בדרך שלהם, בדרך של הביטול, ועובד לפיה, הוא זוכה לפגוש את החיות שלו, את הנשמה שלו שמעוררת אותו בכל רגע, ויכול להיות בכל רגע בחינה אחרת מהצדיק אמת שעבד בדרך זו מאירה לו את הדרך שהוא עובד בה, ומכחה באה אליו התעוררות זו, אז נקרא שאנו חיים בזכותם.

ומתי זה יהיה, כאשר מגיעים לעבודה האמיתית, לביטול האמיתי, שחיים את החושך שנמצאים בו, ולא מתיאשים, שהרי בכל זאת אנו חיים. ולא מחפשים את הדרך הקלה לאבד את עצמו, אלא בתוך החושך הוא עובד עם עצמו, ורואה שהוא עדיין חי, וכך הוא מגיע לדרך של הצדיקים האמיתיים שראו את יתרון האור מן החושך. מתוך החושך הם ראו שיש אור, שעדיין הוא חי, וכל עצמותיו תאמרנה ה' -

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודם

2530

האמונה הפשוטה כמו האבות. ואז נזכה להתקשר עם הנשמות האמיתיות. כל אחד כפי העבודה שלו יכולים לתת לו בבחינה של רשב"י או רבי עקיבא.

ובל יאמר אדם מי אני, וכי בשבילי נברא העולם. כי זוהי הקרירות שהכלב הזה, הבעל דבר, מכניס בו. כי אף שהאמת היא שאין אתה כלום, אבל הרבש"ע נתן לך את החיות שלך, ובשבילך ברא את העולם. ואם היה נותן לבהמה את החיות הזו היה בורא את העולם בשבילה, רק שבפועל הוא ברא את העולם בשביל האדם, ולבהמה נתן חיות בכדי שאנו נלמד ממנה. כמו שהיא נאמנת ומסורה לבעליה, כך אנו צריכים להיות לרבש"ע כתינוק שאוהב את אימו. רק כל זה לא יוכל להיות אם לא שנאהב אחד את השני. ואם קורה שהחבר כועס עלי או שאני כועס עליו, צריך להאבק בזה. כמו שיעקב נאבק עם המלאך (שרו של עשיו) כך צריך להאבק עם המחשבות, לא לקבל אותם, ולדעת שנפלתי בזה שרציתי לחשוך את החבר. ואפילו אם החשד היה אמיתי צריך לדעת שזו התעוררות מן השמים להשיב אותי בתשובה, מפני שאני פגמתי באותו דבר שהוא מדבר עלי, ומה שמדבר זה אמת, ואז יאהב את החבר ביתר שאת מכיון שהוא עורר אותו לתשובה.

ואם נזכה למדרגות אלו נזכה לשלימות התכלית של תוהו ובוהו, לאמונה האמיתית כמו שהצדיקי אמת זכו, והרבש"ע יבנה לנו את הבית השלישי במהרה בימינו, אמן.

יבא להכרת הבורא, מבשרי אחזה אלוהה. וכיון שהאדם הוא תמיד נופל הוא צריך חבר נאמן שיחד יעזרו זה לזה להחזיק מעמד. ולכן צריך להשתדל להתאחד ביחד, ולאחוב אחד את השני, ולא לדבר לה"ר על אחרים. ואפילו אם הדברים נכונים ג"כ צריך לדון לכף זכות, שכנראה פגמתי באותה בחינה שהחבר מדבר עלי, יתכן אפילו שבגלגול קודם, והקב"ה הזמין לי אותו בכדי שאני אתעורר לדעת שכך וכך פגמתי, וזה שהחבר מדבר עלי כי הוא צריך לעורר אותי כך וכך עשית. אבל לצערנו בגלל שמחפשים קרירות לא מביטים על זה. הבה נקווה שהרבש"ע יזכה אותנו לעורר את האהבה האמיתית בינינו, כמו שנאמר ואהבת עולם אהבתיך, ועל ידי אהבת יהונתן ודוד נגיע לאהבת ה'.

באופן אחר אי אפשר להגיע, רק אם יש אהבה ואחוה בין החברים. כי הרבש"ע רוצה שיחד נשוב בתשובה, ויעשו כולם אגודה אחת לעשות רצונך בלבב שלם. ואם נזכה להתאחד, ולא נרצה לשמוע לשה"ר שהחבר אמר לי כך ועשה לי כך וכך. ואפילו אם הם דברי אמת, צריך לחשוב אולי אני פגמתי פגם זה בגלגול זה או אחר, וההתעוררות של התשובה באה אלי באופן זה של לשון הרע, ואם בכ"ז יאהב את החבר יתעלה לתקן את התיקון בחטא שפגם, ויעלה גם את הניצוץ לשה"ר של החבר. ואז יגיעו לשלימות התיקון, כמו שהיה בבריאת העולם בראשית ברא אלוקים, דהיינו

המשך פצוצים יקרים

לא תגנובו (יט, יא) איתא בגמרא (בבא-מציעא סא) לא "תגנוב" כלשון יחיד הנאמר בפרשת יתרו כגונב נפשות הכתוב מדבר, ולא "תגנובו" הנאמר בפרשתנו כגונב ממון הכתוב מדבר. וצ"ב מפני מה כגונב נפשות נקמה התורה לשון יחיד, וכגונב ממון נקמה תורה כלשון רבים? ברם הלכה היא עשרה שהרגו את הנפש פטורים ממיתה, א"כ כיון שגונב נפשות משפטו מוות וזה אינו אלא ביחיד שעשה לברו לכך נאמר לא תגנוב כלשון יחיד, אבל בממון עשרה שגנובו יחד חייבים לשלם לכך נאמר לא תגנובו כלשון רבים. (רבי פנחס מיכאל מאנטיפליא)

לא תעשו עוול במשפט (יט, טו) ... הדין אינו רק לזה שיושב על כס המשפט אלא כל אדם שבא למדוד ולשקול בעניני ממונות לעצמו ולכל אדם באשר הוא שם צריך להיות כדיין היושב בדין ולהזהר מכל שמץ של אונאת ממון, ודו"ק.

בצדק תשפוט עמיתך (יט, טז) דרשו חז"ל הוי דן את חבירך לכף זכות (שבועות ל) האדם נדרש לדון את חבירו לכף זכות גם כאשר עינינו רואות שעושה את ההיפך, והטעם כי החומא בזה שפורץ גדרי הבושה מחליש את עוצם הפחד החרדה והבושה שהוטבעו באדם, נמצא בזה שענינו רואות את עמיתך נכשל הרי הוא בעצם נלכד בחולשה נגד טבעיות הבושה, לכן עליו להתאמץ בכל כוחו לדון לכף זכות ובזה ישמר בעצמו מכל חטא...

לא תשנא את אחיך בלבבך (יט, יז) בלבבך היינו במה שבלבך כי כל הפוסל במומו פוסל, וכיון שהוא איש תחבולות בנקל פוסל את חברו במה שהיה צריך בעצם לפסול את עצמו. (דרושי חמדת שלמה)

הוכח הוכיח את עמיתך (יט, יח) שלא יוכיח את חברו בנוכח ובפרטות כי יגרום שימרוד בך אלא הוכח סתם על הענין דרך כלל ואז לא תשא עליו חטא והתוכחה תתקבל כמו שאמר שלמה המלך ע"ה (משלי ט, ח) אל תוכח לץ עצמו ולומר לו אתה לץ פן ישנאך, אלא הוכח דרך כלל דברים הנאמרים אף לחכם ואז אין בזיון ואדרבה יאהבך.

הוכח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו חטא (יט, יח) כלל גדול בתורה שכל תיבת "את" באה לרבות. במקרא זה הוכח תוכיח את עמיתך ה"את" באה לרבות את המוכיח עצמו שגם את עצמו צריך לכלול בתוכחה...

אמור אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם (כא, א) פרש"י אמור ואמרת להזהיר הגדולים על הקטנים, בני תורה נזהרים ביותר להיות שפלים וענוים מחמת דבקותם בתורה עליהם לשמור עצמם ביותר מגסות הרוח, וזה שאמרו להזהיר גדולים דהיינו בני תורה על הקטנים היינו שיהיה בהם מדת הענוה... (מרפא לנפש)

אמור ... ואמרת וגו' (כ"א, א) דהנה יש שני גווי צדיקים יש צדיקים שנתקדשו מאבותיהם שהיו קדושים ויראים ושלמים וכו' ויש צדיקים הנקראים נזירים ע"פ פרישותם מעצמם אעפ"י שהם בני עניי הדעת, והצדיקים ההם לא במהרה הם יכולים ליפול ממדרגותיהם הקדושים כי הם נכנעים בדעתם ומשגיחים על עצמם בעינא פקחא תמיד בלי הפסק. אבל הצדיקים שנתקדשו מאבותיהם אף שהם מלאים תורה ומצוות מחמת זכות אבותם מסייעתם, לפעמים הם יכולים לבא לפניות וגדלות מזה ויפלו מהר ממדרגותם, וזהו אמור אל הכהנים שהם נקראים בני אהרן להזהירם שלא יעלה על מחשבתם כלל יחוס אבותיהם רק ינזרו ויפרשו לעצמם פרישות מחדש ויבחרו להם הדרך הטובה.

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדי 3 ירושלים

☎ 02 - 5829688 פקס: 02 - 5325477

ת.ד. 5080 ירושלים 91050

לעילוי נשמת

מרת חיה רבקה דבורה ב"ר אהרן ע"ה נלב"ע כ"ח ניסן ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זיו"ע